

**Додаток до рішення НКРЗІ
від 08.11.2012 № 573**

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКУ ТА ІНФОРМАТИЗАЦІЇ**

01001, м. Київ, вул. Хрещатик, 22

РІШЕННЯ

_____ м. Київ

№ _____

**Про затвердження Концепції єдиної
інформаційно-комунікаційної платформи
органів державної влади**

Відповідно до пункту 2 статті 18 Закону України «Про телекомунікації», підпунктів 3, 28, 29, 38 пункту 4 Положення про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації, затвердженого Указом Президента України від 23.11.2011 № 1067, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Концепцію єдиної інформаційно-комунікаційної платформи органів державної влади, що додається.
2. Рішення набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Голова НКРЗІ

П. Яцук

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації

— . ____ 201 ____ № ____

КОНЦЕПЦІЯ

єдиної інформаційно-комунікаційної платформи органів державної влади

1. Загальні положення

На органи державної влади покладено завдання розробки та реалізації політик (правил), які забезпечують задоволення інтересів різних сфер суспільства. В теперішній час в демократичному суспільстві необхідно розглядати питання системно, з урахуванням інтересів різних соціальних груп. Держава повинна залишатися регулятором, але забезпечуючи залучення груп і кожного громадянина в процес прийняття рішень.

Спільною для існуючих підходів державного управління є проблема відповідності дій сформульованим заздалегідь принципам:

слідування принципу верховенства права (правовий підхід);

слідування волі народу (політичний підхід);

слідування мети отримання потрібного соціально-економічного результату (менеджерістський підхід).

Оцінка того, наскільки успішно ця проблема вирішується, називається якістю державного управління. Ці оцінки на сьогодні носять суб'єктивний характер, оскільки об'єктивне вимірювання можливо в незначній частині управлінської діяльності. Стратегічне значення модернізації системи управління державою, як необхідної умови переходу України на новий щабель розвитку, вимагає ретельного та ефективного реінжинірингу використовуваних інструментів управління та залучення громадян до процесів управління. У сучасному світі найбільш розвинуті держави вирішують такі ж самі завдання завдяки автоматизації повторюваних дій органів влади та

широкому використанню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (далі - ІКТ).

Практика впровадження сучасних державних автоматизованих систем управління створила загальні вимоги до них:

автоматизовані системи управління національного рівня повинні будуватися за максимальним використанням та проникненням сучасних ІКТ, що забезпечує прозорість влади, обізнаність громадян, залучення до управління державами широких верств населення;

забезпечення ефективної інформаційної взаємодії складових (відомчих та регіональних) підсистем, завдяки яким електронна система управління державою сприймається громадянами та суб'єктами господарювання як єдина інформаційна система – джерело адміністративних послуг та національного суспільного надбання;

забезпечення функціонування в умовах постійного удосконалення ІКТ без зниження показників якості постійної експлуатації;

побудови інтерфейсів взаємодії з учасниками інформаційних відносин – громадянами та бізнесом.

Впровадження автоматизованих систем управління державами на цих засадах у розвинутих країнах забезпечує розвиток економік та зміцнення конкурентоспроможності, як результат - сучасний рівень життя для громадян .

На сьогодні, нажаль, слід констатувати, що в Україні не створено належних основ автоматизації державної системи управління: об'єднаної інфраструктури та механізму міжвідомчої інформаційної взаємодії державних органів. Як наслідок, інформаційне середовище органів державної влади не унормовано, безконтрольно дублюється, розвивається за відомчими потребами та можливостями без наявності конкретних вимог до взаємодії.

Причинами такого становища є:

відсутність чітких завдань в національної програмі інформатизації (далі – НПІ) перед Генеральним державним замовником (далі - ГДЗ) НПІ щодо розбудови системи управління державою;

відсутність з боку ГДЗ НПІ конкретних пропозицій щодо прийняття практичних рішень з питань розбудови та функціонування автоматизованої системи управління державою, в першу чергу організаційних та технологічних;

відсутність ринкових механізмів розвитку в процесі інформатизації та врахування їх впливу на діяльність органів державної влади та відносини з громадянами та бізнесом.

Адаптивна автоматизована система управління державою – це система, яка реалізує комплекс заходів із забезпечення:

життєвого циклу узгоджених організаційних, інженерних, програмно-апаратних рішень;

управління процесами функціонування органів державної влади; механізмів вдосконалення діючих рішень та різноманіття процесів, у ході постійної експлуатації.

Складовими підсистемами адаптивної автоматизованої системи управління державою являються відомчі та регіональні інформаційні системи, задіяні в управлінні державою та об'єднані на інформаційному рівні єдиною автоматизованою системою взаємодії - єдиною інформаційно-комунікаційної платформи органів державної влади (далі – ЄІКП ОДВ).

Побудова ЄІКП ОДВ, як основи адаптивної автоматизованої системи управління державою, має стати одним з ключових інструментів для здійснення своїх конституційних прав громадянами України. З'явиться можливість не тільки отримувати адміністративні послуги в електронному вигляді, що значно прискорить отримання необхідних послуг, а й ще дозволить громадянам приймати участь в управлінні державою та оцінювати ефективність управління.

2. Мета, принципи та основні завдання створення Єдиної інформаційно-комунікаційної платформи органів державної влади

ЄІКП ОДВ – адаптивна, розподілена, сервіс-орієнтована інформаційно-комунікаційна система автоматизованої взаємодії інформаційних ресурсів органів державної влади.

Метою ЄІКП ОДВ є:

створення єдиного, цілісного, розподіленого, нормованого, інформаційно-комунікаційного середовища;

забезпечення можливості надання адміністративних послуг та залучення громадян до участі в управлінні державою.

Принципи побудови Єдиної інформаційно-комунікаційної платформи органів державної влади:

Сервіс – орієнтованість - сервіс-орієнтована архітектура, яка використовується для побудови:

розподілених систем;

програмних інтерфейсів відомчих інформаційних систем, що надають потрібну інформацію для формування набору сервісів взаємодії;

інтерфейсів органів державної влади для управління процесами їх функціонування;

набору інформаційних сервісів для зовнішніх користувачів – громадян та бізнесу.

При цьому для користувачів система виглядає цілісною інформаційною системою.

Субсидіарність - принцип делегування на нижній рівень повноважень на формування сервісу, який забезпечує потрібну якість та відсутність втручання в існуючі автоматизовані інформаційні системи органів державної влади для забезпечення сумісності з ЄІКП ОДВ без потреби їх модернізації.

Адаптивність - властивість автоматизованої системи управління державою змінюватися для збереження свого функціонального призначення та показників у заданих межах зі зміною параметрів предметної області.

Технологічна нейтральність – принцип незалежності архітектури ЄІКП ОДВ від конкретних реалізацій і технічних рішень відомчих інформаційних систем, що забезпечує максимальну інтероперабельність, як по спектру рішень, так і в часі при зміні версій програмного забезпечення та появи нових технологій за рахунок використання відкритих міжнародних і промислових стандартів і відкритості специфікацій ЄІКП ОДВ.

Масштабованість - легкість підключення до неї додаткових, рознесеніх у просторі користувачів і ресурсів, та простота в управлінні для забезпечення їх функціонування без втрати продуктивності.

Безпека послуг має бути забезпечена шляхом створення комплексної системи захисту інформації (далі – КСЗІ) з підвердженням відповідністю згідно вимог нормативно-правових актів та нормативних документів системи технічного та криптографічного захисту інформації.

Захист персональних даних – комплекс заходів технічного та організаційного характеру, спрямованих на захист відомостей, що дозволяють ідентифікувати фізичну особу.

Основні завдання створення Єдиної інформаційно-комунікаційної платформи органів державної влади

Шляхи та способи розв'язання проблеми

Враховуючи досвід країн Європейського Союзу з питань здійснення інформаційної взаємодії між державними органами влади, викладений у документі European Interoperability Framework, шляхи та способи вирішення цієї проблеми можна згрупувати у чотири рівня:

на законодавчому рівні:

виділення завдання розбудови адаптивної автоматизованої системи управління державою у окрему програму за межами НПІ; визначення Головного Замовника робіт з розбудови адаптивної автоматизованої системи управління державою;

на організаційному рівні:

визначення адміністратора ЄІКП ОДВ;

розробка регламенту функціонування ЄІКП ОДВ;

на семантичному рівні:

розбудова системних (загального користування) класифікаторів та довідників;

на технічному рівні:

проектування та побудова системи центрів обробки даних;

проектування та розробка програмного рівня ЄІКП ОДВ;

визначення складу першої черги адаптивної автоматизованої системи управління державою та підключення до ЄІКП ОДВ;

Визначення оптимального технологічного варіанту

З метою організації інформаційної автоматизованої взаємодії органів державної влади (G2G) на принципах, визначених цією Концепцією, ЄІКП ОДВ повинна бути реалізована у вигляді трьохрівневої інфраструктури, а саме:

фізичний рівень – на основі достатньої і надійної об'єднаної мережі сертифікованих центрів обробки даних;

програмний рівень – на основі застосувань (програм), які за функціональними властивостями відповідають вимогам до інтегрованої корпоративної сервісної шини і системи управління бізнес-процесами як основних елементів архітектури;

інформаційний рівень – набори сервісів, візуалізація яких виконується стандартними браузерами користувачів.

3. Очікувані результати від реалізації цієї Концепції

Очікувані результати від впровадження ЄІКП ОДВ полягають у соціальному, економічному та технологічному ефекті.

Соціальний ефект:

формування єдиного інформаційного простору суспільства, в тому числі для вирішення задач економічного розвитку, соціального захисту, медичного обслуговування, підвищення якості освіти, рівня культури, здійснення охорони навколошнього середовища, забезпечення потреб державного управління, правопорядку, оборони України та національної безпеки;

забезпечення усіх суб'єктів інформаційного суспільства сучасними високоякісними інформаційними і комунікаційними послугами;

підвищення рівня довіри суспільства до органів державної влади за рахунок прозорості процедур отримання адміністративних послуг та забезпечені одержання достовірної, повної і своєчасної інформації та підвищенні доступності загальнодержавних інформаційних ресурсів.

Технологічний ефект:

побудова єдиного інформаційного середовища органів державної влади;

запровадження новітніх технологій в процесі управлінської діяльності на рівні сучасних потреб управління і сучасного рівня розвитку інформаційних технологій;

вчасне та ефективне трансформування системи, структури та методів управління відповідно до новітніх можливостей інформаційних технологій.

Економічний ефект:

підвищення ефективності використання бюджетних коштів: фінансуватись з Державного бюджету мають лише ті програми та заходи, що спрямовані на перехід до сервіс-орієнтованих технологій та підходів, які націлені на спільне використання сервісів суб'єктами ОДВ, всі інші програми – за “залишковим принципом”.

Управлінський ефект:

підвищення ефективності діяльності державних органів за рахунок забезпечення взаємодії різномірних інформаційних ресурсів;

забезпечення ефективної взаємодії між державними органами при роботі з фізичними і юридичними особами при використанні інформаційних систем на єдиній, достовірній та несуперечливій інформаційній основі;

зменшення корупційної складової за рахунок мінімізації контактів чиновників з бізнесом і громадянами при наданні адміністративних послуг.

4. Обсяги ресурсного забезпечення та джерела фінансування

Фінансування заходів, необхідних для реалізації Концепції, здійснюється в межах видатків, передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік, а також інших джерел, не заборонених законодавством України.

Обсяг фінансування заходів, матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для реалізації Концепції, уточнюється щороку з урахуванням можливостей державного бюджету.

Директор Департаменту координації

загальнодержавних проектів з інформатизації

Г.М. Котенок